

bevise ham om den, og nu var han fri. Paa det Grundlag har man i nogle enkelte europæiske Lande begrænset den almindelige Sætning. Man har givet Adgang til Genoptagelse overfor frifindende Dom til Skade for den frifundne. Det gælder saaledes Østerrig; det tyske Rige og vort Broderland Norge. I Østerrig gaar Adgangen meget vidt; dér har nemlig gjort sig ganske særlige Samfundsforhold gældende. Men i Norge og i Tyskland er Adgangen begrænset. I Tyskland er der saaledes ikke Adgang til at genoptage en med Frifindelse endt Sag paa Basis af alle Beviser; men kun hvis der foreligger Tilstaaelse. Det er jo ogsaa i det Tilfælde, at det særlig gør sig gældende, at det var nedbrydende for Retsbevidstheden, om den paagældende gik fri for Straf. Jeg kan endelig nævne, hvorledes Forholdet er i Øjeblikket her hos os. Her har man ingen positive Regler, men det er dog almindelig antaget, at en frifindende Dom er endelig, og at Sagen ikke kan genoptages.

Saaledes var altsaa Forholdet forud for Behandlingen af Retsplejelovent. Regeringsforslaget indeholdt imidlertid den Bestemmelse, vi nu finder i Loven, som altsaa gaar forholdsvis særdeles vidt. Fordi jeg nu havde beskæftiget mig en hel Del med Spørgsmaalet om Genoptagelse tidligere ved Studier, som jeg havde foretaget for min Fornøjelse, bragte jeg hele dette Spørgsmaal frem i det Udvalg, som var nedsat, da vi sidst behandlede Retsreformen. Jeg gjorde de Synspunkter gældende, som jeg her har fremhævet, og jeg havde den Glæde, at jeg fik den mest ubetingede Tilslutning af afdøde Gehejmekonferensraad Deuntzer, der jo i mange Aar havde været Universitetslærer i Proces. Der fremkom heller ikke fra anden Side nogen virkelig Indvending, men man var ængstelig for, at hvis dette Spørgsmaal nu blev optaget, kunde det lægge Sten i Vejen for Fremme af Retsreformen; naar man begyndte at diskutere om dette, kunde det være, man ikke fik ført Reformen igennem, i alt Fald ikke i Løbet af den paagældende Rigsdagssamling, hvad man vilde sætte megen Pris paa. Excellencen Deuntzer og jeg frafaldt derfor vort Ønske om Ændring. Vi lod Sagen bero, men der findes i den Betænkning, som blev afgivet af Landstingsudvalget, et lille Mindesmærke over det Forslag, vi havde fremsat. Nu er Forholdet imidlertid det, at Retsreformen staar ikke længere i Fare. Vi har Retsreformen, og jeg synes egentlig, at naar man nu kommer ind paa det Spørgsmaal, om man ikke kunde

give den tiltalte bedre Garantier end dem, der forelaa i Forvejen, var dette et Punkt, som man med Rimelighed kunde genoptage. Jeg vilde finde, at hvis man ikke vil acceptere det engelsk-amerikanske Standpunkt — og tillige det franske, italienske og spanske Standpunkt —, som jeg har meget tilovers for, maatte man i alt Fald kunne acceptere det tyske Standpunkt, nemlig at Genoptagelse kun finder Sted, hvis der foreligger Tilstaaelse fra den paagældende frifundne. Jeg er blevet bestyrket i min Hensigt at bringe dette Punkt frem, derved, at jeg har set, at det netop er et Punkt, hvorpaa Professor Munch-Petersen sætter Fingeren i den Fremstilling, han har givet af den nye Retsplejelov. Professor Munch-Petersens fortræffelige Bog er den eneste Fremstilling, der hidtil er fremkommet, og dér nævner han netop, at vor Lov gaar meget vidt. Den gaar videre end saa at sige alle andre Love, og det fremgaar af hans Udtalelser, at han mener, at den ogsaa gaar for vidt. Naturligvis vil det, at en saadan Autoritet viser sig at have den samme Opfattelse, som jeg tidligere har gjort gældende, kun være egnet til at styrke mit Ønske om at bringe Sagen frem. Jeg skal dog imidlertid, da jeg tænker mig, at den højtærede Justitsminister maaske allerede begynder at sesorte Skikkelser tegne sig paa Væggen og føle Frygt for, at Retsreformen kunde bringes i Fare, berolige den højtærede Minister med, at hvis det skulde vise sig, at en Gennemførelse af det principielle Standpunkt, jeg her har hævdet, møder Vanskeligheder, at vi altsaa ikke kan blive enige om at gennemføre den Lempelse, jeg her har nævnt, og som kan gennemføres ved en Ændring i ret faa Ord, frafalder jeg mit Ønske, men saa har jeg, ligesom jeg gjorde det i sin Tid, da vi sidst behandlede Retsreformen, lettet mit Hjerte for det Tilfælde, at det senere skulde vise sig, at Retsplejelovens § 976, 1ste Stykke, er en uheldig Bestemmelse.

Saa findes der i § 31 en Bestemmelse om Indførelse af et Retsraad. Det er ogsaa en Bestemmelse, som er forment i Folkettinget, og som jeg skænker mit fulde Bifald. I Regeringsforslaget var det foreslaaet at ansætte en kommitteret ved Retsplejen. Det skulde være den samme Embedsmænd, som iværksætter Kasseundersøgelse hos Dommerne. Dommerne er jo Kassebetjente, og naturligvis maa deres Kasser undersøges ligesom alle andres; men den Embedsmænd, der undersøger disse Kasser, skulde tillige være kommitteret